

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9CoCsp/23/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7919205024
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7919205024.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a členiek senátu JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Slávky Zborovjanovej v spore žalobcu: F. O., K.. XX.XX.XXXX, O. B. Č. K. I., K. V. XXX/X, zastúpeného JUDr. Michalom Michalovčíkom, advokátom so sídlom vo Svidníku, Makovická 768/20 proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, v konaní o primerané finančné zadostučinenie, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trebišov zo dňa 25.8.2020 č.k. 17Csp/189/2019-101 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

N e p r i z n á v a stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Trebišov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 500 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% voči žalovanému.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplata sumy 500 eur z titulu primeraného finančného zadostučinenia.

3. Súd prvej inštancie po vykonaní dokazovania zistil, že v konaní vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 17Csp/343/2017 sa domáhal žalobca ochrany svojich spotrebiteľských práv v súvislosti so Zmluvou o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX G. P. XX.XX.XXXX, na základe ktorej bol žalovaným ako veriteľom poskytnutý žalobcovi ako dlžníkovi spotrebiteľský úver (ďalej len „zmluva o úvere“). Rozsudkom Okresného súdu Trebišov zo dňa 25.10.2018, č. k. 17Csp/343/2017-115, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 07.12.2018 bolo rozhodnuté o povinnosti žalovaného zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX G. P. XX.XX.XXXX, uzavretej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom. V odôvodnení rozsudku súd konštatoval, že dohoda o zrážkach zo mzdy obsahovala výšku pohľadávky 1.500 eur, pričom v žiadosti žalovaného o vykonanie zrážok zo mzdy, ktorá bola doručená zamestnávateľovi žalobcu bola uvedená výška pohľadávky 2.617,33 eur, teda oveľa vyššia suma než bola uvedená v zmluve. Tým vznikla hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán, keďže veriteľovi takáto dohoda umožňovala svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie majetku spotrebiteľa.

4. V danom prípade bolo podľa názoru súdu prvej inštancie nesporné, že išlo o spotrebiteľský právny vzťah. Za sporné súd prvej inštancie považoval tvrdenia strán ohľadom splnenia predpokladov zo strany žalobcu pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia ako aj výšku zadostučinenia.

5. Po právnom posúdení veci podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov - Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), tretej vety § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. s poukazom na právne závery Najvyššieho súdu SR rozsudok sp.zn. 6Cdo/127/2017 v obdobnej veci súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobcu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je dôvodný.

6. Žalobca podľa názoru súdu prvej inštancie preukázal, že v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 17Csp/343/2017 sa domáhal v zmysle právnych predpisov ochrany, aby sa žalovaný zdržal výkonu práva na zrážky zo mzdy na základe Dohody o zrážkach zo mzdy. V danom konaní bol úspešný. Predmetný spor bol právoplatne skončený dňa 07.12.2018. Žalobca teda preukázal splnenie predpokladov pre priznanie finančného zadosťučinenia.

7. V danom spore žalobca požadoval od žalovaného primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500 eur. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o primeranosti finančného zadosťučinenia zohľadnil intenzitu zásahu do práv spotrebiteľa (použitie neprijateľných podmienok); ktoré žalovaný od žalobcu požadoval na základe zmluvy. Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia súd prihliadol na skutočnosť, že v zmluve bol dohodnutý úžerný úrok (70% p.a.) a je nepredstaviteľné, aby akýkoľvek spotrebiteľ prejavil ochotu a súhlasil s takým úžerným úrokom, keby nebol k tomu donútený finančnou tiesňou a inými nepriaznivými životnými okolnosťami, ktoré spôsobili, že bol donútený prijať finančné prostriedky za takých nevýhodných podmienok. Súd prvej inštancie mal za to, že finančné zadosťučinenie vo výške 500 eur je primerané a bude zároveň viesť žalovaného ako silnejšiu zmluvnú stranu nezneužívať jeho dominantné postavenie v právnom vzťahu a bude ho viesť k takému konaniu a správaniu, aby nedochádzalo k porušovaniu práv spotrebiteľov. Súd rovnako prihliadol k tomu, že žalovaný vnútil žalobcovi neprijateľné zmluvné podmienky a pokiaľ by sa žalobca nebol bránil, bol by sa žalovaný nepochybne na úkor žalobcu obohatil. Preto súd považuje výšku primeraného finančného zadosťučinenia 500 Eur za primeranú okolnostiam prípadu a nároku v celom rozsahu vyhovel. Táto suma poskytuje žalobcovi ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí žalovaného, ktorý je dodávateľom, od porušovania práv spotrebiteľov.

8. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. Keďže žalobca bol v konaní úspešný rozhodol, že má nárok na náhradu trov konania v pomere 100 % voči žalovanému.

9. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm.b/, písm.f/, písm.h/ C.s.p. a odvolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok zrušil a vec sa vrátil späť súdu prvej inštancie na nové prejednanie, alebo aby zmenil rozsudok a žalobu zamietol. Uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Namietal, že odôvodnenie rozsudku neobsahuje žiadne skutkové a právne závery, nadväzujúce na vykonané dokazovanie, ktorými by sa preukázala dôvodnosť a výška zadosťučinenia v sume 500 eur. Zo súdnej praxe vyplýva, že v prípadoch, kedy je výška plnenia ponechaná na úvahe súdu, je povinnosťou súdu uviesť vecné, jasné a zrozumiteľné dôvody a úvahy, na základe ktorých postupoval. Odvolaním napadnutý rozsudok nespĺňa základné požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia podľa § 220 C.s.p., pretože neobsahuje žiadny záver súdu vo vzťahu k predmetu sporu, najmä závery odôvodňujúce základ nároku a jeho výšku. Ďalej tvrdil, že primerané finančné zadosťučinenie plní satisfakčnú funkciu za imateriálnu ujmu. Existencia ujmy ako predpokladu jeho priznania nemusí byť exaktne preukazovaná, ale v rámci racionálnych záverov musí byť odôvodnená konkrétnymi okolnosťami ako daná, inak by zadosťučinenie nepredstavovalo žiadnu satisfakčnú funkciu. Právna úprava síce uľahčuje postavenie spotrebiteľa v tom, že nie je povinný dokazovať rozsah ujmy, príčinnú súvislosť a pod., ale na strane druhej to neznamena, že nárok vznikne za každých okolností aj keď ujma nevznikla. Pre úspešné uplatnenie nemajetkovej ujmy v súdnom konaní je nevyhnutné, aby bola jej existencia tvrdená a aby bola takáto ujma skutočná. Samotný záver, že žalovaný porušil práva spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy, nie je záverom o skutočnej existencii takejto ujmy a pre priznanie finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Tieto skutočnosti automaticky bez ďalšieho neznamenujú ujmu na strane žalobcu. V opačnom prípade je zadosťučinenie podľa uvedeného zákonného ustanovenia jediným prípadom v rámci právneho poriadku Slovenskej republiky, ktoré nie je satisfakciou. V iných prípadoch (napríklad zásah do osobnostných práv, do telesnej integrity, do práva na súdnu ochranu neprimeranou dĺžkou konania a pod.) totiž právna úprava existenciu ujmy a istý spôsob jej preukázania vyžaduje a § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa sa nejaví byť výnimkou. Žalovaný považuje postup súdu v súvislosti s rozhodnutím súdu v napadnutom rozsudku a jeho odôvodnením za porušenie kontradiktórnosti procesu a rovnosti sporových strán.

Napáda rozsudok súdu aj preto, lebo súd nárok na primerané finančné zadostučinenie považuje za automaticky daný len na základe rozsudku 17Csp/343/2017 - 115 bez toho, aby bolo nutné preukázať, že spotrebiteľovi vznikla nejaká ujma v súvislosti s porušením práva, čoho sa domáhal v predchádzajúcom konaní.

10. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30.1.2019, podľa ktorého preukazovanie skutočnej výšky škody utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah primeraného finančného zadostučinenia zákon neustanovuje žiadne kritériá, jediným kritériom je primeranosť finančného zadostučinenia. Súčasne poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.06.2010 sp. zn. 3Obo/96/2009 ktorý uvádza „ Prichodí totiž súhlasiť s najvyšším súdom v tom, že netreba a ani nie je možné výšku takéhoto nároku exaktne preukazovať. Zadostučinenie by malo zodpovedať povahe utrpenej ujmy, čo je pri absencii exaktnejších kritérií vecou posúdenia všeobecného súdu“

11. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 C.s.p.), prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 C.s.p., z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

12. Rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, preto ho odvolací súd podľa § 378 ods. 1 C.s.p., potvrdil.

13. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p. je naplnený, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ide o taký procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vo všeobecnosti ide o taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

14. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p. je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 C.s.p. a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

15. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p. odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. j. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

16. Odvolací súd dospel k záveru, že namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené.

17. Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplývali a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 C.s.p.

18. Správne a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.). Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti,

ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Odvolacie námietky žalovaného nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

19. K odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd dodáva:

20. Je evidentné, že v prípade, ak by sa žalobca nebránil podaním žaloby na súde, došlo by k nezákonnému zrážaniu zo mzdy žalobcu, v dôsledku ktorého by žalovaný mohol prostredníctvom zamestnávateľa zrážať žalobcovi viac ako mu reálne patrí a žalobca by sa následne musel domáhať vrátenia bezdôvodného obohatenia, ktoré by mu skrz nezákonné zrážky vzniklo. S poukazom na rozhodovacia prax súdov v obdobných veciach preto súd prvej inštancie správne rozhodol, keď žalobcovi priznal finančné zadosťučinenie a pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia prihliadol na individuálne okolnosti prípadu a tiež najmä na to, že žalovaný nepostupoval s odbornou starostlivosťou voči žalobcovi ako spotrebiteľovi, ktoré konanie bolo nepochybne spôsobilé privodiť žalobcovi ujmu. Ako vyplýva z dôvodov uvedených súdom prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí pri rozhodovaní o primeranosti finančného zadosťučinenia zohľadnil intenzitu zásahu do práv spotrebiteľa (použitie neprijateľných podmienok); výšku nedôvodne požadovanej sumy žalovaným, ktorú žalovaný od žalobcu uplatnil na základe zmluvy.

21. Preto súd prvej inštancie správne určil výšku 500,- eur finančného zadosťučinenia, ktorá je primeraná a bude zároveň viesť žalovaného ako silnejšiu zmluvnú stranu nezneužívať jeho dominantné postavenie v právnom vzťahu a k takému konaniu a správaniu, aby nedochádzalo k porušovaniu práv spotrebiteľa.

22. Na záver odvolací súd dodáva, že súd prvej inštancie svoje skutkové závery vyvodil z vykonaných dôkazov na pojednávaní dňa 25.08.2020, preto neobstojí námietka odvolateľa, že by súd vychádzal z tvrdení, ktoré žalobca neuviedol. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil aj keď bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný, preto sám zapríčinil, že sa k dôkazom vykonaným na pojednávaní nemohol vyjadriť.

23. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, ako aj z dôvodov, ktoré sú uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd napadnutý rozsudok vrátane výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p.. Žalovaný nebol v odvolacom konaní úspešný, preto mu nepatrí nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Úspešnému žalobcovi trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd rozhodol tak, že nepriznáva stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

25. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).